

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

**PROGRAM POTPORE PROIZVOĐAČIMA
TOVNIH SVINJA ZBOG OTEŽANIH
UVJETA POSLOVANJA UZROKOVANIH
PANDEMIJOM COVID-19**

Zagreb, travanj 2021. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. PRAVNA OSNOVA	4
3. CILJ PROGRAMA	4
4. KORISNICI	4
5. PRIHVATLJIVA GRLA	5
6. OBLIK I NAČIN DODJELE POTPORE	5
7. PROVEDBA PROGRAMA	5
8. FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA.....	6
9. PRAVILA O DODJELI POTPORE	6
10. PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE	6

1. UVOD

Prvi slučajevi bolesti COVID-19 na prostoru Europe detektirani su u siječnju 2020. godine, a uslijed opasnosti od širenja, prve mjere u Republici Hrvatskoj poduzete su sredinom veljače 2020. godine. Uvedena su ograničenja kretanja i ljudi i roba, reduciran je rad maloprodajnih trgovina dok su sve tržnice jedno vrijeme bile zatvorene, čime je bilo obuhvaćeno i zatvaranje mesnica. Kroz mesnice se u Republici Hrvatskoj plasira značajan udio svinjskog mesa. Zabranom rada, a kasnije promjenom uvjeta rada ugostiteljskih objekata u prvom dijelu 2020. godine, odgađanjem i otkazivanjem brojnih manifestacija i pratećih usluga cateringa, značajno se smanjila potražnja za svinjskim mesom.

Tijekom ljetnih mjeseci 2020. godine, kao posljedica narušene turističke sezone zbog mjera za suzbijanje pandemije COVID-19 došlo je do dodatnog pada potražnje svinjskog mesa. Nastavkom provedbe mjera za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 u Republici Hrvatskoj u drugom dijelu 2020. godine, posebice zabranom rada ugostiteljskih objekata od 28. studenog 2020. godine, plasman svinjskog mesa kroz HoReCa lanac opskrbe gotovo je zaustavljen. Posljedice po proizvođače tovnih svinja dodatno su pojačane poremećajima na cjelokupnom tržištu svinja nastalim zbog pojave afričke svinjske kuge u drugim državama članicama Europske unije. Zbog minimalne potražnje za svinjskim mesom proizvođači tovnih svinja prisiljeni su držati svinje u tovu znatno duže, što za posljedicu ima povećanje troškova proizvodnje, smanjenje dobiti ili u većini slučajeva kumuliranje gubitaka. Također, direktne posljedice produženog vremena trajanja tova odražavaju se na proizvođače prasadi zbog poremećaja u dinamici isporuke životinja prema tovilištima.

Navedeni poremećaji uzrokovali su drastičan pad cijene trupa klase E tijekom 2020. godine, koji je nastavljen i 2021. godine. Prema podacima DG AGRI prosječne mjesečne cijene trupa klase E od 126,32 €/100 kg trupa i 125,29 €/100 kg trupa u siječnju i veljači 2021. godine manje su za 33% u odnosu na isto razdoblje 2020. godine. Prosječna mjesečna cijena trupa klase E u ožujku manja je za 25% u odnosu na ožujak 2020. godine.

Proizvođači tovnih svinja ne raspolažu dodatnim mehanizmima kojima bi mogli nadoknaditi velike gubitke nastale uslijed dugotrajne nepovoljne situacije na tržištu što bi u konačnici moglo imati za posljedicu njihovo trajno napuštanje proizvodnje tovnih svinja.

Zbog svih navedenih izvanrednih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID-19 proizvođači u sektoru tovnog svinjogojstva suočeni su s ozbiljnim padom likvidnosti, uzrokovanim negativnim trendovima, što ozbiljno utječe na ekonomsku situaciju proizvođača, na razinu zaposlenosti u sektoru te dugoročno ugrožava njihov opstanak.

2. PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje Programa potpore proizvođačima tovnih svinja zbog otežanih uvjeta poslovanja uzrokovanih pandemijom COVID-19 (u daljnjem tekstu: Program) je članak 39. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, br. 118/18., 42/20. i 127/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

Ovim Programom uređuje se dodjela državne potpore na temelju Komunikacije Komisije Privremeni okvir za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji covid-19 od 19. ožujka 2020. (SL C 91I, 20.3.2020.), Komunikacije Komisije Izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 od 3. travnja 2020. (SL C 112I, 4.4.2020.), Komunikacije Komisije Izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 od 8. svibnja 2020. (SL C 164, 13.5.2020.), Komunikacije Komisije Treća izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 od 29. lipnja 2020. (SL C 218, 2.7.2020.), Komunikacije Komisije Četvrta izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji COVID-a 19 i izmjena Priloga Komunikaciji Komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita od 13. listopada 2020. (SL C 340I, 13.10.2020.) i Komunikacija Komisije Peta izmjena privremenog okvira za mjere državne potpore u svrhu podrške gospodarstvu u aktualnoj pandemiji bolesti COVID-19 i izmjena Priloga Komunikaciji Komisije državama članicama o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na kratkoročno osiguranje izvoznih kredita od 28. siječnja 2021. (SL C 34, 1.2.2021.) (u daljnjem tekstu: Privremeni okvir - COVID 19).

Potpore iz ovoga Programa spojive su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) te podliježu prijavi Europskoj komisiji na ocjenu u skladu sa člankom 108. stavkom 3. UFEU.

3. CILJ PROGRAMA

Cilj Programa je pružanje financijske pomoći proizvođačima tovnih svinja koji su se uslijed usporavanja ili potpune obustave gospodarskih aktivnosti uzrokovanih pandemijom virusa COVID-19 suočili s trajnim poteškoćama u poslovanju kao rezultatom ukupnih tržišnih poremećaja vezanih uz pad potražnje te time vezano pad cijena i konačno padom prodaje. Time su proizvođači dovedeni u situaciju manjka likvidnosti ili čak potpune nelikvidnosti. Potporom se nastoje sanirati pretrpljeni gubici, osigurati likvidnost proizvođača i očuvati razina primarne proizvodnje prije pojave COVID-19, čime će se posljedično zadržati postojeća razina zaposlenosti, kao i proizvodnja sirovine za prehrambenu i prerađivačku industriju i spriječiti poremećaj u lancu opskrbe hranom.

4. KORISNICI

Potpora se ne može dodijeliti poduzetnicima koji su već bili u poteškoćama u smislu Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 od 25. lipnja 2014. o proglašenju određenih kategorija potpora u sektoru poljoprivrede i šumarstva te u ruralnim područjima spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (SL L 193, 1.7.2014; u daljnjem tekstu: Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014) na dan 31. prosinca 2019. godine. Potpora

se može dodijeliti mikro i malim poduzetnicima koji su bili u teškoćama u smislu Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 na dan 31. prosinca 2019., pod uvjetom da se nad njima ne provodi skupni postupak insolventnosti prema nacionalnom zakonodavstvu i nisu primili pomoć za sanaciju ili pomoć za restrukturiranje.

Prihvatljivi korisnici potpore iz ovoga Programa su mikro, mala i srednja poduzeća definirana člankom 2. Priloga I. Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 te velika poduzeća, koja se bave proizvodnjom tovnih svinja. Svi korisnici moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) upis u Upisnik poljoprivrednika ili Upisnik obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava
- b) upis u Registar farmi
- c) koji su u razdoblju od 1. siječnja do 15. ožujka 2021. godine isporučili toвне svinje s farmi upisanih u Jedinostveni registar domaćih životinja (u daljnjem tekstu: JRDŽ) na klanje u odobrene objekte za klanje papkara.

Procjenjuje se da će broj korisnika ove mjere biti više od 500.

5. PRIHVATLJIVA GRILA

Za potporu su prihvatljiva grla tovnih svinja koja su:

- isporučena s farmi upisanih u JRDŽ na klanje u odobrene objekte za klanje papkara u razdoblju od 1. siječnja do 15. ožujka 2021. godine,
- imaju evidentirano izlučenje u JRDŽ-u na klanje,
- u sustavu razvrstavanja i označivanja na liniji klanja najmanje utvrđene klaoničke težine trupa od 105 kg, te pripadaju u kategorije T1 i T2.

Maksimalni broj prihvatljivih grla za potporu po korisniku iznosi 750.

6. OBLIK I NAČIN DODJELE POTPORE

Potpore se u skladu s točkom 23. a. Privremenog okvira – COVID 19 dodjeljuje u obliku izravnih bespovratnih sredstava.

Potpore se u cijelosti financira iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Iznos potpore utvrđuje se razmjerno broju prihvatljivih grla za potporu.

Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja) na temelju podataka iz dostupnih registara i za ovu svrhu zatraženih podataka iz drugih registara obavlja administrativnu obradu zahtjeva za potporu.

7. PROVEDBA PROGRAMA

Ministarstvo poljoprivrede odgovorno je za izradu i upravljanje ovim Programom.

Provedba ovoga Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja. Pravilnikom će se propisati uvjeti prihvatljivosti, razdoblje i način podnošenja zahtjeva za potporu, administrativna kontrola, isplata i povrat sredstava.

Program se primjenjuje na cijelom području Republike Hrvatske.

Potpore se, u skladu s točkom 22. d. Privremenog okvira – COVID 19, može dodijeliti najkasnije do 31. prosinca 2021. godine.

8. FINACIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU PROGRAMA

Za provedbu ovoga Programa osigurana su financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske za 2021. godinu u ukupnom iznosu od 3.000.000,00 kuna.

9. PRAVILA O DODJELI POTPORE

Najviši iznos potpore po korisniku iznosi 225.000,00 eura kao što je propisano točkom 23. stavak a. Privremenog okvira – COVID 19. Potpore iz ovoga Programa mogu se međusobno zbrajati u skladu s odredbama Privremenog okvira – COVID 19.

Potpore iz ovoga Programa mogu se zbrajati s potporama odobrenim na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 1408/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na potpore *de minimis* u poljoprivrednom sektoru (SL L 352, 24.12.2013.) ili s potporom na temelju Uredbe Komisije (EU) br. 702/2014 uz poštivanje odredbi o zbrajanju iz tih uredbi.

Ministarstvo poljoprivrede je poštovalo tzv. “stand still clause“, odnosno nije dodjeljivalo potporu temeljem ovoga Programa prije dobivanja suglasnosti, odnosno odobrenja Europske komisije od 5. ožujka 2021. godine.

Prema ovom Programu ne mogu se dodijeliti potpore poduzetnicima koji podliježu neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Europske komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem.

10. PRAĆENJE I IZVJEŠĆIVANJE

U skladu s odjeljkom 4. Privremenog okvira – COVID 19 Ministarstvo poljoprivrede se obvezuje poštivati obveze praćenja i izvješćivanja utvrđene u istom odjeljku.